

**MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
AL REPUBLICII MOLDOVA**

ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE”

APROBAT

**la ședința Senatului al Academiei „Ștefan cel Mare”
a MAI din 04.03.2022, proces-verbal nr. 3
Președinte al Senatului
dr., conf. univ. Dinu OSTAVCIUC**

**Secretar științific al Senatului
al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI
dr., conf. univ. Boris GLAVAN**

**GHID PRIVIND REDACTAREA
TEZEI DE DOCTORAT HABILITAT ȘI A REZUMATULUI**

CHIȘINĂU, 2022

PREAMBUL

Ghidul privind redactarea tezei de doctor habilitat și a rezumatului (în continuare - Ghid) stabilește un set de cerințe minime menite să asigure coerența, lizibilitatea și aspectul științific al acestui tip de lucrări științifice.

Scopul Ghidului este de a crea un cadru minim uniform pentru redactarea tezei de doctor habilitat/lucrării de sinteză. Rezumatul tezei indică elementele ce trebuie să le conțină asemenea tip de lucrare, care are aceleași caracteristici de redactare ca și teza.

Prezentul ghid este destinat candidaților la titlu științific, având rolul de a le ajuta în procesul de elaborare și redactare a tezei fără a le impune constrângeri care să limiteze prezentarea datelor din literatură, metodologia de cercetare utilizată, interpretarea rezultatelor sau modalitatea de exprimare a ideilor proprii ale autorului.

Prezentul Ghid este elaborat în conformitate cu *Codul educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014 // Monitorul Oficial nr. 319-324/634 din 24.10.2014; Codul de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic // Aprobat prin Decizia Consiliului de Conducere al ANACEC nr. 7 din 18 decembrie 2018; Legea nr. 230 din 28.07.2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe // Monitorul Oficial nr. 278-282 din 09.09.2022; Hotărârea Guvernului nr. 1007 din 10.12.2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III // Monitorul Oficial nr. 386-396; Regulamentul de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat, HG nr.499 din 29.05.2018;; Metodologia de conferire și confirmare a titlurilor științifice aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 497/2019; Ordinul ANACEC nr. 10-A din 25 februarie 2021, Recomandări privind elaborarea și susținerea tezei de doctor habilitat/ lucrării de sinteză.*

Consecințele nerespectării regulilor de redactare a tezei sunt enumerate în pct. 8 al prezentului Ghid.

1. INFORMAȚII GENERALE

Teza de doctorat habilitat este o lucrare științifică originală, *elaborată în baza propriilor cercetări științifice, care conține rezultate teoretice și/sau practice principial noi, ce ilustrează contribuția și capacitatea autorului în tratarea unui subiect/probleme științifice complexe, de importanță majoră* pentru domeniul de cunoaștere respectiv, fiind perfectată în scopul obținerii titlului științific de doctor habilitat.

Teza de doctor habilitat/ lucrarea de sinteză poate fi elaborată la specialități prevăzute în Nomenclatorul specialităților științifice (HG nr.199/2013), doar de către persoane care *dețin titlul științific de doctor și care au urmat un program de postdoctorat.*

Temele tezelor sunt corelate cu direcțiile prioritare de cercetare-dezvoltare ale Republicii Moldova, cu tendințele științei mondiale și sunt aprobate de Consiliile Științifice/Senatele instituțiilor acreditate, *cu cel puțin un an înainte de susținerea tezei.*

Teza de doctorat habilitat (în continuare – *teza*) va avea toate caracteristicile lucrărilor științifice conținând o componentă de cercetare originală (cercetare fundamentală și aplicativă) validată prin publicații în reviste științifice de profil, fiind însoțită de un rezumat (redactat în limba română și în într-o limbă de circulație internațională), care include reperele conceptuale ale cercetării, ideile și concluziile principale ale tezei, contribuția autorului la realizarea cercetărilor științifice, noutatea științifică și importanța rezultatelor obținute.

În cazul susținerii tezei de doctor habilitat în baza lucrărilor publicate, candidatul va elabora un referat științific.

Teza trebuie să evidențieze capacitatea de a stabili obiective de cercetare și a le atinge în succesiune logică în temeiul bibliografiei studiate, de a identifica cele mai potrivite metode de cercetare, de a trage concluzii bazate pe argumente și de a oferi soluții teoretice/aplicative proprii.

Candidatul la titlu științific este autorul tezei și *își asumă responsabilitatea pentru respectarea standardelor de calitate și de etică profesională*, inclusiv de asigurarea originalității conținutului, corectitudinii datelor și informațiilor prezentate, precum și a opiniilor și demonstrațiilor incluse în lucrarea științifică susținută.

Teza de doctor habilitat și rezumatul sunt documente publice care se redactează în baza recomandărilor-cadru pentru redactarea tezei, a rezumatului și a lucrării de sinteză (Anexa 1, 2 ale prezentului Ghid), elaborate în conformitate cu art. 21 al *Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice* (HG 497/2019), *fiind supuse testului antiplagiat.*

Tema tezei de doctor habilitat este formulată laconic, reflectând sensul principal al investigațiilor.

Tema tezei nu poate fi modificată fără acordul autorului tezei.

Titlul de doctor habilitat se confirmă și se conferă de către ANACEC, care eliberează diploma respectivă.

2. STRUCTURA ȘI VOLUMUL TEZEI

Structura și volumul recomandat al tezei de doctor habilitat sunt prezentate în tabelul nr. 1 (*Anexa I*).

Teza este formată din trei părți: partea preliminară, partea principală și partea complementară.

Partea preliminară include următoarele elemente:

- 1) coperta;

- 2) foia de titlu;
- 3) declarația privind respectarea drepturilor de autor (din care să rezulte că lucrarea îi aparține autorului și nu este plagiată);
- 4) cuprins;
- 5) adnotare (*în limba română, engleză și rusă*);
- 6) lista tabelelor, lista figurilor și lista abrevierilor (după caz).

Elementele **părții principale** ale tezei sunt:

- 1) introducere;
- 2) capitolul I reprezentat de analiza situației în domeniu cu denumirea concretă a capitolului respectiv;
- 3) capitolele de bază cu denumiri concrete ale capitolelor respective (cu secțiuni de concluzii);
- 4) concluzii generale și recomandări.

Volumul părții principale a tezei de doctor habilitat va constitui minimum 250 p.

Partea complementară include următoarele elemente structurale:

- 1) bibliografie;
- 2) anexe (după caz);
- 3) declarația privind asumarea răspunderii;
- 4) CV-ul candidatului;
- 5) Informații privind rezultatele cercetării.

Volumul părții complementare nu se limitează. Volumul materialului ilustrativ (figuri și tabele) nu va depăși 30% din volumul părții principale. Volumul părții complementare nu se limitează.

Volumul tezei și al unor capitole poate fi diferit de cel indicat mai sus, atunci când este argumentat prin specificul domeniului științific și/sau al temei cercetate.

3. CONȚINUTUL TEZEI

3.1. Copertă

Teza de doctorat habilitat va dispune de copertă 7BC (copertă tare, de tip carte), culoarea fiind la discreția autorului.

3.2. Foaia de titlu

Foaia de titlu se redactează conform *Anexei 3*.

În cazul în care teza nu este scrisă în limba română, după foaia de titlu urmează încă o foaie de titlu, suplimentară, redactată în limba română. Titlul tezei trebuie să reflecte conținutul tezei.

3.3. Declarația privind respectarea drepturilor de autor

Candidatul la titlul științific beneficiază de dreptul exclusiv de autor asupra tezei sale.

Pentru a informa publicul despre drepturile sale, titularul poate să folosească simbolul protejării dreptului de autor, care se imprimă pe fiecare exemplar al lucrării și constă din trei elemente (vezi **Anexa 4**): litera latină C inclusă într-un cerc - ©; numele titularului drepturilor exclusive de autor; anul redactării tezei.

3.4. Cuprins

Cuprinsul conține titlurile și subtitlurile tuturor capitolelor și subcapitolelor, însoțite de numărul paginii de început al fiecărui capitol/subcapitol. Cuprinsul trebuie să acopere întreaga lucrare, adică toate elementele tezei, începând cu adnotarea și terminând cu CV-ul autorului.

Fiecare element structural poartă la început numerotarea de ordine cu cifre arabe, iar la capătul denumirii lui – numărul paginii unde poate fi găsit începutul elementului structural respectiv.

3.5 Adnotare

Adnotarea va conține următoarele elemente:

- Date de identificare: numele de familie, prenumele autorului, titlul tezei, titlul științific solicitat, localitatea, anul redactării tezei - aliniere centrală (Center) și **Bold**;
- Structura tezei (de exemplu, introducere, opt capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 460 de titluri, 6 anexe, 340 de pagini de text de bază (până la Bibliografie), 37 de figuri, 10 tabele), numărul de publicații la tema tezei (de exemplu, Rezultatele obținute sunt publicate în 34 lucrări științifice);
- Cuvinte-cheie;
- Scopul lucrării;
- Obiectivele cercetării;
- Noutatea și originalitatea științifică;
- Rezultatele obținute care au determinat crearea unei noi direcții științifice sau soluționarea unei probleme științifice, aplicative, *de importanță majoră*. Un model de formulare a rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice majoră este dat în *Anexa 6*.
- Semnificația teoretică;
- Valoarea aplicativă;
- Implementarea rezultatelor științifice.

Fiecare element descris va începe din rând nou. Cu excepția primului element, celelalte vor fi aliniate între marginile din stânga și dreapta (Justify), iar denumirea elementului va fi cu **Bold**,

urmat de două puncte și descriere. Adnotarea se prezintă în 3 limbi: română, rusă și engleză, fiecare fiind prezentată pe o singură pagină a foii.

3.6. Lista tabelor, figurilor și a abrevierilor (dacă este cazul).

Lista tabelor și a figurilor va conține informații despre toate tabelele și figurile incluse în teză, pentru fiecare indicându-se titlul și numărul paginii la care se află acestea.

Lista abrevierilor va conține toate abrevierile incluse în teză care nu sunt de utilizare comună.

3.7. Introducere

În introducere se vor descrie următoarele elemente:

- actualitatea și importanța temei abordate, încadrarea temei în preocupările internaționale, naționale, zonale, ale colectivului de cercetare și în context inter și transdisciplinar, prezentarea rezultatelor cercetărilor anterioare referitoare la tema aleasă;
- scopul lucrării (sau obiectivul general);
- obiectivele cercetării;
- ipoteza de cercetare;
- noutatea științifică;
- sinteza metodologiei de cercetare și justificarea metodelor de cercetare alese;
- importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării;
- sumarul capitolelor tezei, cu axarea pe investigațiile efectuate și necesitatea acestora pentru atingerea scopului și a obiectivelor cercetării (fără a descrie rezultatele obținute).

Autorul este în drept să descrie și alte elemente care argumentează modul de concepere și realizare a cercetării. De exemplu, se pot indica limitele cercetărilor efectuate (lipsa accesului la unele instrumente și facilități, particularitățile condițiilor de cercetare etc.).

Spre deosebire de capitolele ce compun conținutul tezei, Introducerea nu se numerotează.

3.8. Capitolele

Numărul de capitole este stabilit de autor în funcție de tema și modul de structurare a cercetării. Ele pot conține subcapitole, secțiuni, subsecțiuni, paragrafe sau alte asemenea componente. Volumul și proporțiile capitolelor, precum și ale componentelor acestora le stabilește autorul tezei. Se recomandă ca proporțiile capitolelor tezei (cu excepția capitolului dedicat analizei situației în domeniul tezei) să nu decaleze prea mult.

Capitolul I este dedicat analizei situației în domeniul tezei (denumirea concretă a capitolului respectiv).

În acest capitol va fi stabilit stadiul actual al cunoașterii în domeniul temei alese, în baza unei documentări laborioase, care va include definirea conceptelor fundamentale, analiza critică a

bibliografiei, prezentarea, descrierea și interpretarea datelor din literatură, exemplificarea metodelor de cercetare. Vor fi analizate publicațiile științifice (articole, monografii, materiale ale conferințelor, brevete etc.), o atenție deosebită acordându-se rezultatelor științifice recente din literatura de specialitate. La elaborarea respectivului capitol se va ține cont de faptul că acesta se adresează unor specialiști din domeniul de referință și, din atare rațiuni, trebuie evitate descrierile generale, abordarea recomandată urmând a fi axată pe efectuarea unei analize/evaluări a literaturii de specialitate în relație cu tema cercetată în cadrul tezei de doctorat.

Capitolele de bază se numerează în continuarea capitolului dedicat analizei stadiului actual al cunoașterii în domeniul tezei.

Capitolele de bază ale tezei reflectă partea de contribuție personală. În cadrul acestora se realizează prezentarea și elaborarea problematicii formulate în temă și ipoteza lucrării, prin respectarea ordinii logice a ideilor și a cerințelor de coerență a expunerii.

Prin aplicarea metodelor de cercetare, enunțate în introducerea lucrării, autorul tezei va descrie ideile și reperele conceptuale ale cercetării, care formează premisele științifice ale principalelor concluzii și rezultate științifice obținute.

La prezentarea materialului de bază se va respecta etica și deontologia științifică prin citarea materialelor și ideilor preluate, veridicitatea datelor utilizate, precum și respectarea altor norme de bună conduită în activitatea de cercetare.

Este obligatorie citarea prin referințe a ideilor, tezelor și opiniilor preluate de la alți autori. În caz contrar, aceste prezentări vor fi apreciate ca plagiat cu suportarea consecințelor care decurg din legislația în vigoare.

Teza, în ansamblu, trebuie să aibă în conținut tehnic adecvat prin care să fie respectată logica și claritatea expunerii, normele ortografice și normele gramaticale. Noutatea și originalitatea cercetării sunt cerințe fundamentale ale tezei de doctorat habilitat exprimată prin caracter inovativ, adică formularea unor idei, teorii, concepții, principii, teze inovative.

Rezultatele științifice trebuie să fie relevante pentru domeniul supus corectării în sensul că trebuie să genereze noi cunoștințe, să se bazeze pe argumente coerente și examinări critice a doctrinei, a normelor de drept și a practicii de aplicare a acestora. Pentru asigurarea calității lucrării este obligatorie existența concordanței dintre concluzii și examinările critice făcute de către autor.

Teza va include discutarea tuturor rezultatelor, compararea acestora cu date similare din literatura de specialitate și sublinierea aspectelor de noutate pe plan național și internațional dezvoltate de către autor. În teza de doctor habilitat *se va evidenția direcția științifică nouă care este dezvoltată sau problema științifică aplicativă, de importanță majoră, care este soluționată în urma obținerii rezultatelor principial noi pentru știință și practică.*

Fiecare capitol se încheie cu o secțiune de sinteză (concluzii) a problematicii tratate și a rezultatelor obținute, delimitată într-un paragraf separat.

3.9. Concluzii și recomandări.

Acest compartiment cuprinde:

- ✓ sinteza rezultatelor obținute, corelată cu tema, ipoteza, scopul și obiectivele tezei formulate în Introducere, cu evidențierea măsurii în care au fost atinse obiectivele de cercetare științifică;
- ✓ concluzii generale cu descrierea contribuțiilor personale, cu sublinierea semnificației teoretice și valorii practice a acestora, a impactului elaborărilor în dezvoltarea științei, economiei, educației, culturii etc. Contribuțiile personale trebuie să fie măsurabile și să se regăsească în capitolele de bază ale tezei;
- ✓ recomandări cu indicarea limitelor rezultatelor obținute și stabilirea problemelor rămase nerezolvate.

Rezultatele științifice obținute trebuie să fie corelate cu tema, ipoteza, scopul și obiectivele tezei formulate în introducere, cu evidențierea măsurii în care au fost atinse obiectivele de cercetare științifică.

Concluziile generale se prezintă într-o succesiune logică. *Este obligatoriu ca concluziile să reflecte contribuțiilor personale ale autorului*, cu sublinierea semnificației teoretice și valorii practice a acestora. De asemenea *contribuțiile personale trebuie să fie măsurabile și să se regăsească în capitolele de bază ale tezei*.

În concluzii trebuie evitată tendința de a include idei sau citate noi, care nu se regăsesc în capitolele lucrării. Pentru fiecare contribuție proprie se recomandă a indica numărul capitolului și numărul paragrafului unde a fost dezvoltată. Redactarea concluziilor trebuie să confere acestei părți un caracter concret.

În partea de concluzii a tezei de doctor vor fi evidențiate *7-10 rezultate principial noi* pentru știință și practică obținute, care au determinat dezvoltarea unei noi direcții științifice (cu indicarea acesteia) sau soluționarea unei probleme științifice aplicative, de importanță majoră (cu indicarea acesteia). Pentru argumentarea valorii rezultatelor obținute, în concluzii pot fi prezentate date privind aprobarea rezultatelor, brevetele obținute, implementarea elaborărilor sau alte astfel de rezultate, urmând ca în anexe să fie prezentate copii ce confirmă aceste date.

Recomandările trebuie să fie concrete și realizabile. În cazul în care permite tema tezei, este necesară formularea unei/unor recomandări de *lege ferenda*.

Recomandările vor include și sugestii privind potențialele direcții viitoare de cercetare legate de tema abordată.

3.10. Bibliografie.

Bibliografia va cuprinde în mod obligatoriu toate sursele de informare utilizate, inclusiv lucrările publicate de autor, cu referințele respective în text. Nu este admisă existența unor referințe bibliografice a căror utilizare nu poate fi identificată în textul tezei. Pe lângă sursele în limba română, bibliografia va conține în mod obligatoriu surse în alte limbi.

În măsura în care este posibil, în documentarea bibliografică a tezei va fi asigurat un echilibru între titlurile în limba română și cele în alte limbi.

Modalitatea de întocmire a bibliografiei este conformă criteriului alfabetic.

Sursele bibliografice se vor diviza conform originii (română, engleză, rusă etc.), cu păstrarea numerotării unice.

În cazul surselor electronice, este necesar să se indice data consultării site-lui. Bibliografia nu se numerotează drept capitol.

Lucrările la care candidatul la titlul științific este autor sau coautor au numele acestuia indicat cu **Bold**. Mai multe detalii privind descrierea bibliografică sunt expuse în *Anexa 10*.

3.11. Anexe (dacă este cazul).

Anexele conțin materiale relevante pentru lucrare, care conțin informații complementare la partea principală a acesteia, inclusiv:

- materiale (rezultate) redundante în cadrul tezei sau materiale care nu pot fi discutate pe larg în economia tezei, dar care pot fi utile pentru cercetările ulterioare (de exemplu, sondaje, interviuri, tabele, figuri, materiale ilustrative, date statistice) și orice alte materiale suplimentare valoroase, dar prea detaliate pentru a fi incluse în textul de bază;
- liste și copii/dovezi ale aprobării și implementării rezultatelor cercetării (ale certificatelor de implementare, ale dovezilor prin care se certifică participarea la simpozioane, conferințe).

În anexe pot fi incluse și majoritatea figurilor și tabelelor, în textul propriu-zis al tezei în acest caz rămânând doar cele fără de care textul în sine nu ar avea cursivitate.

3.12. Declarația privind asumarea răspunderii.

Modelul declarației se prezintă conform *Anexei 5*.

3.13. CV-ul candidatului.

CV-ul va include următoarele elemente:

- Nume și prenume;
- Cetățenie;
- Studii – licență, masterat, doctorat (instituție, perioada, specialitatea, calificarea);
- Stagii (instituție, perioada);

- Domenii de interes științific;
- Participări în proiecte științifice naționale și internaționale;
- Participări la manifestări științifice (naționale și internaționale);
- Lucrări științifice și științifico-metodice publicate – număr de monografii, articole, materiale ale comunicărilor științifice, brevete de invenții, manuale, ghiduri etc.;
- Premii, mențiuni, distincții, titluri onorifice etc.;
- Apartenență la societăți/asociații științifice naționale și internaționale;
- Activități în cadrul colegiilor de redacție ale revistelor științifice;
- Cunoașterea limbilor (cu indicarea gradului de cunoaștere);
- Date de contact de serviciu (adresă, telefon, e-mail).

4. REZUMATUL TEZEI

Rezumatul tezei de doctor habilitat reprezintă o sinteză a tezei care trebuie să reflecte conținutul acesteia redactat în limba română și în două limbi de circulație internațională. Volumul recomandat al rezumatului în cazul tezei de doctor habilitat este *de la 50 până la 75 de pagini format A5*. Acesta va avea aceleași caracteristici de redactare ca și teza, cu specificarea că rezumatul se tipărește în format A5, iar micșorarea textului se face astfel încât să fie asigurată lizibilitatea textului.

Numerotarea paginilor rezumatului se face începând cu prima pagină și până la sfârșitul imprimatului. *Pe foaia de titlu numărul paginii nu se indică.*

Detaliile de structură și de volumul recomandat ale elementelor rezumatului sunt prezentate în *Anexa 2*.

Reperete conceptuale ale cercetării cuprind:

1. actualitatea temei;
2. descrierea situației în domeniul de cercetare și identificarea problemei de cercetare;
3. scopul și obiectivele lucrării;
4. metodologia cercetării științifice;
5. noutatea și originalitatea științifică;
6. semnificația teoretică a lucrării;
7. valoarea aplicativă a lucrării;
8. rezultatele științifice principale înaintate spre susținere;
9. implementarea rezultatelor științifice;
10. aprobarea rezultatelor;
11. publicații la tema tezei (se indică doar numărul acestora);
12. cuvinte cheie (15-30 cuvinte).

În **Sinteza capitolelor** se va prezenta sinteza conținutului tezei de doctorat cu respectarea consecutivității capitolelor tezei.

Adnotarea va avea același conținut ca și în teza de doctor habilitat.

Bibliografia conține lista surselor fundamentale utilizate în procesul de redactare a tezei de doctor habilitat, precum și lista publicațiilor autorului grupate pe categorii: cărți, articole în reviste, articole/teze în lucrările conferințelor, brevete etc.

Referatul științific elaborat în cazul conferirii titlului de doctor habilitat în baza lucrărilor științifice publicate va avea aceleași caracteristici de redactare ca și rezumatul tezei.

În anexe sunt prezentate exemple de *foaie de titlu a rezumatului* (Anexa 7), *revers al foii de titlu a rezumatului* (Anexa 8) și *foaie privind datele de tipar* (Anexa 9).

5. REGULI DE TEHNOREDACTARE

Formatul tezei. Foaie: A4; font: Times New Roman (TNR), de 12 puncte, cu diacritice; spațiere între rânduri: 1,5 linii; margini: stânga - 3 cm, dreapta - 1,5 cm, sus și jos - 2,5 cm.

Alinierea textului. În cadrul paragrafelor textul va fi aliniat între marginile din stânga și dreapta (Justify); primul rând al fiecărui paragraf va avea un alineat de 1,25 cm.

Formatul titlurilor. Titlurile capitolelor: font TNR, 14 puncte, **Bold**, aliniere centrală (Center), numerotare cu cifre arabe – 1; titlurile subcapitolelor: font TNR, 12 puncte, **Bold**, aliniere la stânga (Left justified), numerotare – 1.1; titlurile ulterioare: font TNR, 12 puncte, **Bold +Italic (Italic)**, aliniere la stânga (Left justified), numerotare – 1.1.1, 1.1.1.1. Cu excepția titlurilor capitolelor, celelalte vor avea un alineat de 1,25 cm. Nu se vor utiliza cuvintele „Capitol”, „Subcapitol”.

Caracterele literelor. Cursiv/*italic* se folosește pentru scrierea titlurilor de acte normative, de hotărâri (decizii) judecătorești, de sentințe arbitrale, de cărți, de articole științifice, de alte studii doctrinare, pentru scrierea cuvintelor și expresiilor în limba latină, precum și pentru sublinierea sau accentuarea unui cuvânt, expresii sau rând. Aldin/**bold** se folosește pentru scrierea textului din pagina de titlu, a titlurilor capitolelor, subcapitolelor, secțiunilor, subsecțiunilor, paragrafelor. Aldin/**bold** dublat de cursiv/*italic* se folosește în mod excepțional pentru evidențierea unui cuvânt sau a unei expresii în vederea definirii lor.

Nu se recomandă utilizarea în același timp atât a literelor cursive, cât și a ghilimelelor (dubla evidențiere). Ghilimelele se folosesc de tipul: „...”. Dacă un citat este inclus în alt citat, se utilizează ghilimelele după următoarea schemă: „... «...» ...”.

Numerotarea paginilor. Numerotarea paginilor se face cu cifre arabe, în partea de jos a paginii, centrat, continuu, începând cu numărul 1 (pagina de titlu, *fără indicarea numărului*) și încheind cu numărul ultimei pagini. *Nu se permite repetarea sau lipsa paginației.* Fiecare capitol începe cu o pagină nouă.

Anexele trebuie să fie menționate în textul tezei și se prezintă în ordine crescătoare (de exemplu, Anexa 1, Anexa 2). Fiecare anexă începe din pagină nouă și are un titlu, **Bold**, care se amplasează deasupra anexe, aliniat la stânga. În anexă formulele, tabelele și figurile, dacă sunt mai mult de una, se numerotează luând în considerare numărul anexe, de exemplu, Figura A1.3 (figura 3 din Anexa 1); (A 2.1) – formula 1 din Anexa 2 etc. În cazul când anexa conține o singură figură sau un singur tabel, denumirea anexe respective poate să coincidă cu denumirea tabelului sau a figurii.

Tabelele și figurile din anexe se numerotează cu 2 cifre, separate prin punct, prima reprezentând numărul capitolului, iar cea de-a doua – numărul tabelului/figurii din capitolul respectiv. Fiecare tabel sau figură are un titlu, **Bold**, care se amplasează deasupra tabelului, aliniat central. Textul în tabel va fi cu font TNR, 11 puncte, spațiere între rânduri – 1 linie.

Imprimarea tezei se va realiza doar pe o față a fiecărei foi.

Utilizarea semnelor de punctuație și a diacriticelor specifice limbii în care este redactată teza este obligatorie. Semnele de punctuație sunt urmate de un spațiu.

6. CITATELE

Citatul este un fragment sau un pasaj din teză marcat cu ajutorul ghilimelelor și care este însoțit de indicarea sursei sale.

Definițiile, expresiile, pasajele, punctele de vedere, argumentele etc., care nu-i aparțin autorului tezei, se citează prin reproducerea fidelă a textului între ghilimele¹.

Citarea se face alternativ fie prin indicarea sursei în subsolul de la sfârșitul paginii, fie prin indicarea sursei în paranteze drepte, prin indicarea numărului la care este poziționată respectiva sursa în bibliografia tezei și a paginii/paginilor din care este reprodus respectivul citat. În cazul indicării sursei în subsolul paginii este obligatorie introducerea sursei în bibliografie.

Exemplu:

După cum susține autorul A. Filipaș: „Fapta era privită ca omor scuzabil ținându-se cont de poziția juridică a femeii în societatea respectivă, de modul în care morala socială și individuală considera o femeie care avea un copil în afara căsătoriei” [77, p. 69].

După cum susține autorul A. Filipaș: „Fapta era privită ca omor scuzabil ținându-se cont de poziția juridică a femeii în societatea respectivă, de modul în care morala socială și individuală considera o femeie care avea un copil în afara căsătoriei”¹.

Ca excepție, indicarea paginii nu este obligatorie atunci când citatul este preluat din surse care nu implică paginarea fragmentului citat (de exemplu, prevederi ale actelor normative, practică judiciară preluată din baze de date etc.).

---

¹ Filipaș A., *Infracțiunea de pruncucidere – aspecte ale perfecționării incriminării* // *Analele Universității, București*, 1981, p. 77.

Exemplu: Potrivit prevederilor art. 147 CP al RM: „Omorul copilului nou-născut, săvârșit în timpul nașterii sau imediat după naștere de către mama care se afla într-o stare de tulburare fizică sau psihică, cu diminuarea discernământului, cauzată de naștere se pedepsește cu închisoare de până la 5 ani” [7].

Potrivit prevederilor art. 147 CP al RM: „Omorul copilului nou-născut, săvârșit în timpul nașterii sau imediat după naștere de către mama care se afla într-o stare de tulburare fizică sau psihică, cu diminuarea discernământului, cauzată de naștere se pedepsește cu închisoare de până la 5 ani” [7]².

Schimbarea literei inițiale a cuvântului cu care începe citatul din majusculă în minusculă și invers, în scopul asigurării fluenței textului, se marchează prin plasarea literei schimbate între paranteze drepte.

Exemplu: După cum susține autorul A. Filipaș: „[f]apta era privită ca omor scuzabil ținându-se cont de poziția juridică a femeii în societatea respectivă, de modul în care morala socială și individuală considera o femeie care avea un copil în afara căsătoriei” [77, p. 69].

Intervenția în citat pentru completarea lui cu o anumită informație, dar asta numai dacă este absolut necesar pentru înțelegerea corectă a lui, sau atunci când se dorește adăugarea unui cuvânt care lipsește în citat, se marchează prin plasarea completării informative între paranteze drepte.

Exemplu: După cum susține autorul A. Filipaș: „Fapta era privită ca omor scuzabil [în calitate de pruncucidere] ținându-se cont de poziția juridică a femeii în societatea respectivă, de modul în care morala socială și individuală considera o femeie care avea un copil în afara căsătoriei” [77, p. 69].

În cazul în care prin citat se reproduce doar o parte din fragment sau pasaj, partea lipsă a textului citat se înlocuiește cu puncte de suspensie.

Exemplu: După cum susține autorul A. Filipaș la evaluarea pruncucidere ca formă atenuată a omorului s-a ținut cont de: „...poziția juridică a femeii în societatea respectivă, de modul în care morala socială și individuală considera o femeie care avea un copil în afara căsătoriei” [77, p. 69].

Evidențierea unui cuvânt sau a unei expresii din citat (pentru a atrage atenție), care în original nu sunt evidențiate, se marchează prin scrierea, între paranteze drepte [subl. ns.], ceea ce înseamnă „sublinierea noastră”, la sfârșitul citatului sau la sfârșitul informației din nota de subsol, dar până la semnul respectiv de punctuație (virgule; punct și virgulă sau punct).

Exemplu: După cum susține autorul A. Filipaș: „Fapta era privită *ca omor scuzabil* [subl. ns.] ținându-se cont de poziția juridică a femeii în societatea respectivă, de modul în care morala socială și individuală considera o femeie care avea un copil în afara căsătoriei” [77, p. 69].

---

² Codul penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 14.04.2009, nr. 72-74.

7. CERINȚE DE ETICĂ PROFESIONALĂ

La redactarea tezei și a rezumatului este obligatorie respectarea tuturor regulilor referitoare la utilizarea datelor. *Este inadmisibilă orice formă de plagiat a textelor din surse tipărite sau electronice.*

Se vor indica în mod obligatoriu, sub forma referințelor bibliografice aplicate în teză, datele bibliografice ale sursei. Este interzisă confecționarea și falsificarea rezultatelor științifice și introducerea oricăror informații false în teză.

Autorii tezelor sunt obligați să respecte prevederile *Legii privind dreptul de autor și drepturile conexe* și ale *Codului de etică și deontologie profesională a personalului științific și științifico-didactic*, aprobat de către ANACEC.

Plagiat constituie expunerea în teza de doctorat sau în rezumatul acesteia a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.

Se consideră **plagiat**:

1) reproducerea (directă sau prin traducere) unor idei, date, texte care aparțin altei persoane, fără indicarea sau prin indicarea incompletă sau incorectă a sursei;

2) preluarea unor idei, date, texte din diverse surse și prezentarea acestora ca fiind contribuție proprie;

3) omiterea plasării între ghilimele („...”), în mod clar, a cuvintelor, propozițiilor, paragrafelor preluate ad-literam sau cvasi-literal, din diverse surse;

4) parafrizarea conținutului lucrării altei persoane, fără a face referire la sursă.

Teza de doctor habilitat va fi suspusă în mod obligatoriu testului antiplagiat.

8. CONSECINȚELE NERESPECTĂRII REGULILOR DE REDACTARE

Teza și rezumatul la redactarea cărora nu au fost respectate regulile stabilite în prezentul Ghid pot fi restituite, împreună cu dosarul aferent, în conformitate cu Regulamentul privind organizare și desfășurare programelor de postdoctorat în cadrul Școlii Doctorale „Științe penale și drept public” a Academiei „Ștefan cel Mare”.

În caz de restituire pe motiv de nerespectare a regulilor de tehnoredactare, tezele pot fi înaintate repetat către Comisia de susținere publică, după înlăturarea încălcărilor depistate.

În caz de restituire/respingere pe motiv de plagiat, fals sau confecționare de rezultate/date și alte fraude științifice, candidatului i se va retrage dreptul de a susține teza.

Deciziile luate de către Comisia de susținere publică nu îi absolvă pe cei vinovați de aplicarea prevederilor legislației în vigoare, inclusiv cele care se referă la drepturile de autor și drepturile conexe.

Tezele de doctor habilitat/lucrările de sinteză sunt evaluate în baza standardelor de calitate, elaborate în conformitate cu art. 53 al *Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice* (HG 497/2019).

ANEXE

Anexa 1. (Tabelul 1)

Structura și volumul recomandat al tezei de doctor habilitat

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea elementelor</i>	<i>Volumul recomandat al tezei, pagini, format A4, font 12, interval 1,5</i>
Partea preliminară		
1.	Copertă	1
2.	Foaia de titlu	1
3.	Declarația privind respectarea drepturilor de autor	1
4.	Cuprins	2-4
5.	Adnotare (în română, engleză, rusă)	1 pagină pentru fiecare limbă
6.	Lista tabelelor	Nu se limitează
7.	Lista figurilor	Nu se limitează
8.	Lista abrevierilor	Nu se limitează
Partea principală (minim obligatoriu 250 p.)		
9.	Introducere	8-12
10.	Capitolul I – Analiza situației în domeniul tezei (denumirea concretă a capitolului respectiv)	30-40 (1 capitol)
11.	Capitolele de bază (cu denumiri concrete ale capitolelor respective)	minimum 200 (4-8 capitole)
12.	Concluzii și recomandări	4-8
Partea complementară		
13.	Bibliografia	Nu se limitează
14.	Anexe	Nu se limitează
15.	Declarația privind asumarea răspunderii	1
16.	CV-ul candidatului	1-2
17.	Informații privind rezultatele cercetării	1-2

Structura și volumul recomandat al rezumatului

<i>Nr. d/o</i>	<i>Denumirea elementelor</i>	<i>Volumul recomandat al rezumatului, pagini, format A5, font 12, interval 1</i>
1.	Foaie de titlu	1
2.	Reversul foii de titlu	1
3.	Cuprins	1
4.	Reperetele conceptuale ale cercetării	5-7
5.	Conținutul tezei	35-45
6.	Concluzii generale și recomandări	4-5
7.	Bibliografie	2-3
8.	Lista publicațiilor autorului la tema tezei	după caz
9.	Adnotări (în română, rusă și engleză)	3
10.	Foia de titlu suplimentară, perfectată în limba română, în cazul în care rezumatul este scris în altă limbă	1
11.	Foia privind datele de tipar	1
12.	Total pagini	50-75 p.

Anexa 3. Model al foii de titlu al tezei de doctor habilitat

**ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE” A MINISTERULUI
AFACERILOR INTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
ȘCOALA DOCTORALĂ „ȘTIINȚE PENALE ȘI DREPT PUBLIC”**

(Times New Roman, font 14, majuscule, bold, centered)

**Cu titlu de
manuscris
C.Z.U: .....**

NUMELE, PRENUMELE AUTORULUI

(Times New Roman, font 16, majuscule, bold, centered)

TITLUL TEZEI

(Times New Roman, font 16, majuscule, bold, centered)

Cifrul și denumirea specialității (font 14, centered)

Teză de doctor habilitat în ..... (font 14, centered)

Autor:

semnătura

Numele, prenumele,
titlul științific,
titlul științifico-didactic

CHIȘINĂU, ANUL

(font 14, majuscule, bold, centered)

Anexa 4. Model al foii privind respectarea drepturilor de autor

**© NUMELE, prenumele titularului dreptului de autor,
anul perfectării tezei**

(font 14, Bold, centered)

Anexa 5. Model al declarației privind asumarea răspunderii

Declarația privind asumarea răspunderii

Subsemnatul, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctor habilitat sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Numele, prenumele

(titlul științific/ științifico-didactic)

Semnătura

Data

Anexa 6. Model de formulare a rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice majore

Formularea rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice majore în teza de doctor habilitat include următoarele componente de bază, fapt ce nu exclude și alte componente specifice domeniului.

Componenta 1. Acțiunea și rezultatul acțiunii. Soluția problemei științifice este exprimată prin formulări specifice și vizează:

a) acțiunea nemijlocită întreprinsă în procesul de investigație – elaborarea / modelarea / crearea / conceptualizarea / reconceptualizarea / identificarea / concretizarea / fundamentarea / argumentarea / demonstrarea / abordarea / interpretarea / formularea / stabilirea / determinarea / elucidarea / ilustrarea / restructurarea / întemeierea / construirea epistemologică... etc.

b) rezultatul acțiunii – cadru conceptual / model / paradigmă / bază normativă / bază praxiologică / algoritm / schemă / sistem / principiu / procedeu / concepție / legitate / regulă / teorie / metodă / criteriu / strategie / metodologie / indicator / descriptor / instrument / mijloc / platformă / direcție / matrice / viziune / cale... etc.

Componenta 2. Efectul acțiunii și al rezultatelor. În expunerea rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice majore se indică efectul/ consecințele acțiunii și al rezultatelor implementate, aplicate, testate, validate, prin formulări de tipul: fapt care / ceea ce a contribuit / a condus la / a determinat / a generat; având ca efect, ca urmare, rezultat ameliorarea / optimizarea / dezvoltarea / sporirea / eficientizarea / completarea / perfecționarea / confirmarea / schimbarea / inovarea / remanierea / transformarea / reformarea / evidențierea / clarificarea / precizarea / întregirea etc.

Componenta 3. Contextul. În formularea care redă rezultatul/rezultatele obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante se precizează contextul / circumstanțele / condițiile / configurația / câmpul de utilitate a rezultatelor obținute, expunerea respectivă putând avea următoarea formulă: în vederea aplicării / pentru aplicarea / implementarea / utilizarea ulterioară în...; pentru orientarea / orientând utilizarea / aplicarea / valorificarea lor în...; în vederea direcționării / direcționând procesul de...; fapt care permite racordarea la...; pentru a asigura / asigurând teoretic / aplicativ / praxiologic aplicarea largă / mai largă / pe nou / inedită; stabilind locul, impactul, valoarea, nivelul; în vederea creării / creând baza teoretică / aplicativă / metodologică pentru promovarea...; a permis / permițând evidențierea, stabilirea, valorizarea etc.

Ordinea componentelor în cadrul textului de expunere a rezultatului/rezultatelor obținute care contribuie la soluționarea unei probleme științifice majore este liberă, adică expunerea poate începe cu oricare din componentele enumerate, însă trebuie să fie indicate toate aceste trei componente de bază.

**ACADEMIA „ȘTEFAN CEL MARE” A MINISTERULUI
AFACERILOR INTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
ȘCOALA DOCTORALĂ „ȘTIINȚE PENALE ȘI DREPT PUBLIC”**

(Times New Roman, font 14, majuscule, bold, centered)

Cu titlu de manuscris

C.Z.U: .....

NUMELE, PRENUMELE AUTORULUI

(Times New Roman, font 16, majuscule, bold, centered)

TITLUL TEZEI

(Times New Roman, font 16, majuscule, bold, centered)

Cifrul și denumirea specialității (font 14, centered)

REZUMATUL TEZEI DE DOCTOR HABILITAT ÎN .....

Autor:

semnătura

Numele, prenumele,
titlul științific/științifico-didactic

CHIȘINĂU, ANUL

(font 14, majuscule, bold, centered)

Anexa 8. Model al reversului foii de titlu a rezumatului

Teza a fost elaborată în cadrul (se indică denumirea laboratorului/catedrei și instituției în care a fost elaborată teza).

Consultant științific (după caz):

Numele, prenumele, titlul științific/științifico-didactic, denumirea instituției

---

Referenți oficiali:

Numele, prenumele, titlul științific și științifico-didactic, instituția în care activează, țara (pentru cetățenii altor state).

_____ Referent oficial, titlul științific/științifico-didactic, denumirea instituției.

Componența Comisiei de susținere publică:

Numele, prenumele, titlul științific și științifico-didactic

Susținerea publică va avea loc la (se indică data, ora și adresa), în ședința Comisiei de susținere publică (se indică cifrul CSP), din cadrul (se indică denumirea instituției în cadrul căreia funcționează, adresa)

Teza de doctor habilitat și rezumatul și pot fi consultate la biblioteca Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, pe pagina web a Școlii Doctorale „Științe penale și drept public” (<https://www.academy.police.md/scoala-doctorala/sustinere-teze-de-doctorat/teze-de-doctorat>) și pe pagina web a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (www.cnaa.md).

Rezumatul a fost expediat la (se indică data și anul)

Secretar științific al Comisiei de susținere publică:

Numele, Prenumele, titlul științific/ științifico-didactic: *semnătura*

Consultant științific,

Numele, Prenumele titlul științific/științifico-didactic: *semnătura*

Autor: Numele, Prenumele: *semnătura*

NUMELE, PRENUMELE

(font 14, Bold, centered)

TITLUL TEZEI

(font 16, Bold, centered)

CIFRUL ȘI DENUMIREA SPECIALITĂȚII

(font 14, Bold, centered)

Rezumatul tezei de doctor habilitat în .....

Aprobat spre tipar: data	Formatul hârtiei 60x84 1/16
Hârtie ofset. Tipar ofset.	Tiraj ... ex...
Coli de tipar.: ...	Comanda nr. ....

Denumirea și adresa instituției unde a fost tipărit rezumatul

Anexa 10. Reguli și exemple de prezentare a referințelor bibliografice și de citare a resurselor de informare

Regulile și exemplele descrise în continuare respectă standardul „SM ISO 690:2012 Informare și documentare. Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare”.

I. Referințe la cărți tipărite și publicații monografice (în ordine alfabetică după numele autorului):

✓ Schema generală:

AUTOR. Titlul lucrării. Locul publicării: Editura, anul publicării. Paginația.

Număr standardizat – ISBN (opțional).

Exemplul 1 (un autor)

1. BASARAB, M. *Drept penal. Partea generală*. Vol. II, Ed. a III-a revăzută și adăugită. Cluj-Napoca: Lumina Lex, 2002. 463 p. ISBN 973-588-567-0.

BORODAC, A. *Manual de drept penal. Partea generală*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2005. 516 p. ISBN 9975-935-77-X.

2. ARMSTRONG, R. *Comparative and competitive advantages of drug trafficking in the Southeastern Caribbean Islands: a comparative study of Trinidad and Tobago*. St. Vincent and the Grenadines. Atlanta, Georgia, 2012. 266 p.

3. БОЙЦОВ, А.И. *Преступления против собственности*. Санкт-Петербург: Изд. Юридический центр Пресс, 2002. 775 с. ISBN 5-94201-062-5.

Exemplul 2 (doi autori)

1. LARII, Iu., POHILĂ, O. *Infracțiunile de exploatare sexuală a femeilor și copiilor: elemente de drept comparat, analiză criminologică și măsuri de prevenire*. Chișinău: Departamentul editorial poligrafic al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, 2021. 272 p. ISBN 9975-935-32-x.

2. CADIET, L., JEULAND, E. *Droit judiciaire prive*. 6^e edition. Litec: LexisNexis, 2009. 773 p. ISBN 978-2-7110-1163-6.

3. КРЫЛОВА, Н.Е., СЕРЕБРЕННИКОВА, А.В. *Уголовное право зарубежных стран (Англия, США, Франция, Германия): учебное пособие*. Москва: Изд. Зерцало, 1998. 208 p. ISBN 5-8078-0027-3.

Exemplul 3 (trei autori și mai mulți autori)

1. CHIPĂILĂ, I. ș.a. *Drept penal. Partea Specială*. Ediția a II-a. Craiova: Editura SITECH, 2010. 340 p. ISBN 978-606-530-867-1.

sau

BARBĂNEAGRĂ, A. et al. *Codul penal al Republicii Moldova. Comentariu*. Chișinău: Centrul de Drept al Avocaților, 2009. 860 p. ISBN 978-9975-105-20-0.

2. ОБЧИННИКОВА, Г.В. и др. *Захват заложника: уголовно правовые, криминологические и криминалистические проблемы*. Санкт-Петербург: Юр. центр Пресс, 2001. 260 с. ISBN 5-94201-017-X.

Exemplul 4 (fără autori sau cu coordonator și alți responsabili)

Fără autori:

1. *Comentariul Codului Civil al Republicii Moldova*. Vol. II. Chișinău: ARC, 2006. 1355 p. ISBN 9975-61-406-X.

sau

Ghid cu privire la aplicarea pedepsei. Chișinău, 2015. 103 p. ISBN 978-9975-57-177-7.

2. *Production: yearbook 2003*. Rome: FAO, 2004. ISBN 92-5-005216-2.

3. *Гражданский процессуальный кодекс Украины*. Харьков: Одиссей, 2012. 186 с. ISBN 966-633-222-1.

Cu coordonator și alți responsabili:

1. *Cod penal al Republicii Moldova. Comentariu*. Sub redacția lui A. BARBĂNEAGRĂ. Chișinău: Ed. Sarmis, 2009. 858 p.

Dreptul civil. Introducere în drept civil. Persoana fizică, persoana juridică / Coord. Cușnir V. Chișinău: Tipogr. Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al Republicii Moldova, 2004. 245 p. ISBN 9975-935-54-0.

2. *Code de procedure penale*. 50 ed. Annotation de jurisprudence et bibliographie par J.F. RENUCCI. Paris: Ed. Dalloz, 2008. 421 p. ISBN 978-2-247-07824-0.

Criminal procedure systems in the European community. Butterworks: Ed. C. VAN DEN WYNGAERT, 1993. 408 p. ISBN 0406022763; ISBN 9780406022769.

3. *Комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации*. Под ред. В.М. ЛЕБЕДЕВА. 5-е издание, переработанное и дополненное. Москва: Изд. Норма, 2008. 974 с.

Teze, autoreferate, rezumate

1. BOTNARENCO, M. *Răspunderea penală pentru hărțuirea sexuală în Republica Moldova*. Teză de doctor în drept. Chișinău: Universitatea de Stat din Moldova, 2016. 197 p.

2. ВЯЗЕМСКАЯ, А.А. *Незаконный оборот наркотических средств, психотропных веществ и их аналогов (уголовно-правовое исследование)*. Дис. на соискание ученой степени канд. юрид. наук. Москва, 2014. 260 с.

3. КАНАДИНА, Н.Е. *Уголовная ответственность за убийство в странах Балтии и СНГ: сравнительно-правовое исследование*. Автореферат дис. на соискание ученой степени канд. юрид. наук. Специальность: 12.00.08 – Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право. Москва: Московский государственный лингвистический университет, 2010. 30 с.

Materialele conferințelor

1. *Criminalitatea politică: reflecții istorico-juridice, manifestări și consecințe*: conferința științifico-practică internațională, ediția 2015, 06 ianuarie 2015. Chișinău: Tipogr. „BONS OFFICES”, 2015. 404 p. ISBN 978-9975-121-11-8.

2. *Microelectronics and Computer Science*: proc. of the 6th Intern. Conf., Chișinău, 1-3 oct. 2009. Chișinău: UTM, 2009. 524 p. ISBN 978-9975-45-122-2.

3. *Актуальные проблемы правотворчества и правоприменительной деятельности*: научно-практическая конференция, 31 марта и 3 ноября 2005 года, Иркутск: Иркутский государственный университет, 2005. 318 с.

II. Referințe la practica judiciară

A. Jurisprudența instanțelor naționale:

1. Arhiva Jud. Bălți. Dosarul nr. 1-959/2014. Sentința din 17.10.2014. [sau](#)

Arhiva Jud. sec. Centru mun. Chișinău. Dosarul nr. 1-491/2014. Sentința din 29.05.2014.

2. Arhiva CSJ a RM. Dosarul nr. 1ra-115/2019. Decizia din 26 februarie 2019 [citat: 02.02.2020]. Disponibil: http://jurisprudenta.csj.md/db_col_penal.php

3. Hotărârea Plenului CSJ a RM cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor (art. 145-148 CP al RM), nr. 11 din 24.12.2012. Modificată prin: Hotărârea Plenului CSJ a RM nr. 41 din 18.12.2017; Hotărârea Plenului CSJ a RM nr. 1 din 23.02.2015. În: Buletinul Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, 2013, nr. 6, p. 4 [citat: 02.02.2020]. Disponibil: http://jurisprudenta.csj.md/search_hot_expl.php?id=318

4. Decizia Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 85 din 18.11.2016 de inadmisibilitate a sesizării nr. 134g/2016 privind excepția de neconstituționalitate a art. 271 din Codul civil și a art. 34 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000 (termenele de prescriptive extinctivă). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 50-59/20.

B. Jurisprudența internațională:

1. Arhiva Înaltei Curți de Casație și Justiție a României. Secția penală, decizia nr. 6567 din 8 decembrie 2004 [citat: 04.02.2020]. Disponibil:

<https://www.scj.ro/1093/Detaliijurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=84567>

2. Постановление Пленума Верховного Суда Российской Федерации № 14 от 15 июня 2006 г. о судебной практике по делам о преступлениях, связанных с наркотическими средствами, психотропными, сильнодействующими и ядовитыми веществами [citat: 03.02.2020]. Disponibil: <http://rg.ru/2006/06/28/verhovny-sud.html>

C. Jurisprudența CtEDO:

1. Cauza MUDRIC contra Republicii Moldova. Cererea nr. 74839/10. Hotărârea CtEDO din 16 iulie 2013, definitivă din 16 octombrie 2013 (Strasbourg). În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 268-275.

2. Cauza T.M. și C.M. contra Republicii Moldova. Cererea nr. 26608/11. Hotărârea CtEDO din 28 ianuarie 2014, definitivă din 28 aprilie 2014 (Strasbourg) [citat: 02.02.2020]. Disponibil: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-140240>

III. Referințe la contribuții

✓ Schema generală:

Date de identificare a părții componente. Elementul de divizare: date despre documentul gazdă (documentul de identificare). Localizarea părții componente în document. Numărul standardizat (ISSN, ISBN – în funcție de faptul unde este plasată contribuția).

✓ Contribuții în monografii, culegeri:

AUTOR. Titlul lucrării. În: Autorul. Titlu. Locul publicării: Editura, anul publicării. Paginația.

Număr standardizat – ISBN (opțional).

Contribuții în monografii, culegeri, reviste științifice

1. BÎRGĂU, M., LARII, Iu. *Aspecte juridico-penale și criminologice ale șantajului*. Studiu monografic. Chișinău: Tipogr. Academiei „Ștefan cel Mare”, 2004. 204 p. ISBN 9975-935-32-x.
2. GHERASIM, D. *Sumarea (comasarea) cercetării judecătorești în procesul penal al Republicii Moldova*. În: *Premise de perfecționare a legislației naționale și de ajustare la standardele uniunii Europene: culegere de articole științifice*. Chișinău: Lexon, 2017. P. 108-122. ISBN 978-9975-139-14-4.
3. DAMASCA, M. *Presentation of Evidence and Fact-finding Precision*. In: *University of Pennsylvania Law Review*, 1975, vol. 123. P. 1083-1106. ISSN 0041-9907.
4. ПРИСТАНСКАЯ, О.В. *Международно-правовые основы защиты детей от информации, наносящей вред их здоровью, нравственному и духовному развитию*. В: *Правовые и криминологические проблемы защиты прав несовершеннолетних. Часть I: Сборник научных трудов / О.В. ПРИСТАНСКАЯ и др.* Москва: Академия Генеральной прокуратуры Российской Федерации, 2008. С. 47-65.
5. АЗАРОВ, В. А. *Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации: двойные стандарты в установлении истины?* В: *Вестник Томского Государственного Университета. Серия Экономика. Юридические науки*. 2003, № 4. С. 17-19. ISSN 1998-8648.

Contribuții în materialele conferințelor și altor manifestări științifice

1. ȚONCU, S. *Sentința pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Aspecte teoretico-practice și comparative*. În: *Stability, Growth and prosperity – In the European Space: Materials of Conf. with intern. particip.*, 26-27 March. Chișinău, 2015. P. 155-157. ISBN 978-9975-3041-4-6.
2. STATI, V.A., PAVLIUC, Gh.I. *Neexecutarea măsurilor de siguranță din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie: oportunitatea incriminării și caracteristicile juridico-penale*. În: *Актуальные научные исследования в современном мире: XXIII Междунар. научн. конф., 26-27 марта 2017 г. Переяслав-Хмельницкий. Сб. научных трудов*. Переяслав-Хмельницкий, 2017. Вып. 3(23), ч. 5. С. 124-130. ISSN 2524-0986.
3. CUJBA, Rodica, RUSU, Andrei. *On interoperability of research information based on CERIF in the Republic of Moldova*. In: *Proceedings of the Conference on Mathematical Foundations of Informatics MFOI2018, July 2-6, 2018*. Chișinău, Republic of Moldova. P. 67-72. ISBN 978-9975-4237-7-9.

4. САВИЧЕНКО, И.А. *Ревность как мотив совершения преступления*. В: Материалы научно-практической конференции «Актуальные проблемы правотворчества и правоприменительной деятельности» (31 марта и 3 ноября 2005 года). Иркутск: Иркутский государственный университет, 2005. С. 312-318.

IV. Referințe la contribuții în publicații seriale

✓ Schema generală:

AUTOR. Titlul lucrării. În: Titlu publicației seriale. Anul, volumul, numărul serialului, paginile unde este amplasată lucrarea. Număr standardizat – ISSN.

Articole în publicații seriale

1. BRÎNZA, S., STATI, V. *Răspunderea penală pentru infracțiunea de violență în familie (art. 2011 CP RM)*. În: Revista Națională de Drept, 2011, nr. 10-11. P. 3-11. ISSN 1811- 0770.

2. CAMPBELL, J.C., WEBSTER, D.W., GLASS, N. *The Danger Assessment Validation of a Lethality Risk Assessment Instrument for Intimate Partner Femicide*. In: Journal of Interpersonal Violence, April 2009, Volume 24, Nr. 4. P. 653-674. ISSN 08862605.

3. БУЖОР, В., ГУЦУЛЯК, В. *Умышленное причинение телесных повреждений или иного вреда здоровью (ст. 151-152)*. В: Закон и Жизнь, 2011, №6. С. 17. ISSN 1810-3081.

Articole în ziare

ANDRIEȘ, Andrei. *Rețeaua națională științifico-educatională din Moldova*. În: Moldova Suverană, 2009, 22 oct., p. 2.

Publicații oficiale

1. *Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova*, nr. 259-XV din 15 iulie 2004. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 125-129, p. 12-70.

2. *Legea cu privire la avocatură*, nr. 1260-XV din 19.07.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 126-127/1001, p. 4-12; republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 159/582, p. 5-14.

3. *Legea României pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*, nr. 217 din 22 mai 2003. Republicată în: Monitorul Oficial al României, Partea I, 2014, nr. 205.

4. Постановление Правительства Республики Молдова о Национальной стратегии развития информационного общества «Цифровая Молдова 2020», № 857 от 31.10.2013. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 252-257, 963.

V. Referințe la resurse electronice

Cărți electronice și publicații monografice online

1. POPA, Ana, PROHNIȚCHI, Valeriu. *Sectorul de cercetare, dezvoltare și inovare din Moldova: este oare necesară o reformă? Versiune preliminară* [online]. Chișinău: Expert-Grup, 2011 [citată 02.02.2020]. Disponibil: http://www.expert-grup.org/library_upld/d360.pdf
2. BARTLING, Sönke, FRIESIKE, Sasha, eds. *Opening Science: The Evolving Guide on How the Internet is Changing Research, Collaboration and Scholarly Publishing* [online]. [s.l.]: Springer, 2014 [citată 02.02.2020]. ISBN 978-3-319-00026-8. Disponibil: DOI: 10.1007/978-3-319-00026-8.
3. СОЛДАТОВА, Г.У. и др. *Цифровая компетентность подростков и родителей. Результаты всероссийского исследования / СОЛДАТОВА, Г.У. и др.* [online]. Москва: Фонд Развития Интернет, 2013 [citată 02.02.2020]. Disponibil: <http://detionline.com/assets/files/research/DigitalLiteracy.pdf>
4. БАЛАКШИН, В.С. *Истина в уголовном процессе* [online] [citată 16.01.2020]. Disponibil: <https://www.lawmix.ru/comm/8153>

Contribuții în monografii, culegeri și publicații seriale online

1. BOYD-BARRETT, Oliver. *Free Flow Doctrine*. In: STEPHEN, W. L., FOSS, Karen A., eds. *Encyclopedia of Communication Theory* [online]. Los Angeles; London: SAGE Publications, 2009 [citată 22.01.2020]. ISBN 978-1-4129-5938-4. Disponibil: <http://sk.sagepub.com/reference/communicationtheory>
2. HOLBAN, Ion. *Edificarea societății bazate pe cunoaștere în Republica Moldova: practici bune, orientări, probleme, sugestii (2)*. In: *Intellectus* [online]. 2011, nr. 1(20), pp. 31-34 [citată 05.02.2020]. ISSN 1857-0461. Disponibil: <http://www.akademos.asm.md/files/Stiinta%20si%20societate%20perceptii%20estimari%20asteptari.pdf>
3. СЕРДЮКОВ, С.В. *Применение особого порядка судебного разбирательства и права военнослужащих*. В: *Право в Вооруженных силах* [online], 2005, № 8 [citată 18.02.2020]. Disponibil: <http://base.garant.ru/5196529/>

Jurisprudența online

1. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM „*Cu privire la practica aplicării legislației pentru asigurarea dreptului la apărare al bănuțitului, învinutului, inculpatului și condamnatului în procedura penală*”, nr. 11 din 24 decembrie 2010 [online] [citată 31.05.2018]. Disponibil: http://jurisprudenta.csj.md/search_hot_expl.php?id=347

2. Hotărârea CtEDO în cauza Poitrimol contra Franței, din 23 noiembrie 1993, § 31 [online] [citat 21.12.2018]. Disponibil:

<https://jurisprudencedo.com/POITRIMOL-c.-FRANTEIHotarare-contradictorie-a-unei-Curti-d-e-apel-condamnand-un-inculpat-absent-intentionat-sirefuzand-reprezentarea-de-catre-avocat-recurs-judecat-inadmisibil-pentru-motive-legatede.html>

3. Recomandarea Comitetului Miniștrilor către statele membre privind simplificarea justiției penale, nr. R 87(18) din 17 septembrie 1987 [online] [citat 01.12.2018]. Disponibil: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016804e19f8>

Un site web

1. *Notă informativă privind starea infracționalității contra vieții și sănătății persoanei, precum și a celor comise în sfera relațiilor familiale pe parcursul a 12 luni ale anului 2017* [citat 29.07.2018]. Disponibil:

http://politia.md/sites/default/files/ni_violenta_in_familie_12_luni_2017_plasare_web.pdf

2. *Act of the Parliament of the Republic of Ghana, entitled Domestic Violence Act, 2007.* Date of Assent: 3rd May, 2007. Act 732 [citat 09.06.2015]. Disponibil: <http://www.refworld.org/pdfid/548ed4584.pdf>

Contribuții specifice pe site web

1. ROTARU, Tatiana. *Tezele valoroase de doctorat sunt promovate, iar cele plagiate – respinse, fără milă* [online]. Consiliul Național de Acreditare și Atestare, 13 octombrie 2010 [citat 18 iunie 2017]. Disponibil: <http://www.cnaa.md/news/2010/1310>

2. *Digital Radio Mondiale* [online]. Wikipedia The Free Encyclopedia. Last edited: 02 July 2017, 16:53 [citat 16.02.2017]. Disponibil: https://en.wikipedia.org/wiki/Digital_Radio_Mondiale

3. *Декларация о науке и использовании научных знаний* [online]. UNESCO, 1999 [citat 23.04.2017]. Disponibil: http://www.unesco.org/science/wcs/declaration_r.pdf

VI. Referințe la resurse electronice

Filme, video și emisiuni

1. LUPAN, Oleg. În: *Profil de savant*. TVM1, 23 octombrie 2018, 10:35.
2. *Se caută un paznic* [film]. Regia – Gheorghe VODĂ. Chișinău: Moldova-film, 1967.

Hărți

Republica Moldova. Harta fizică. [1:400 000]. Chișinău: INGEOCAD, 2016. 1000 mm x 5000 mm. ISBN 9789975400879.

Ordonarea listelor alfabetice de referințe

Listele alfabetice de referințe trebuie ordonate conform principiilor prezentate în următoarele puncte, bazându-se pe primul element al referinței.

- 1) Lucrările proprii ale unui autor precedă orice document citat.
- 2) O înregistrare cu un singur autor precedă înregistrări cu doi sau mai mulți autori cu același nume inițial.
- 3) Multiple înregistrări ale unui singur autor sunt aranjate cronologic, în ordine crescătoare.
- 4) Înregistrările cu mai mulți autori, primul autor fiind unul și același, pot fi aranjate în ordine cronologică după înregistrările primului autor, în scopul corespunderii citărilor din sursa de informare care conțin numele primului autor, urmat de „et al.” după dată.
- 5) Autorii colectivi (cum ar fi instituții) sunt ordonați alfabetic, după primul cuvânt semnificativ al numelui.

În circumstanțe speciale, poate fi utilizată o ordonare alternativă, dacă ea se aplică uniform la toate referințele. De exemplu, în listele de referințe, ordonate sistematic sau pe subiecte, adesea se cuvine ca titlul să fie primul, iar autorul al doilea. În listele de hărți, regiunea poate fi menționată prima. În listele de materiale ale imaginilor în mișcare, primul element, de regulă, este titlul.